Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtin

BURIAAD-MONGOL YNEN

XEXOLBOONOI KOMUNIIS (BOLЬŞEVIIG) PAARTIIIN BURIAAD MONGOL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-ei TYBEI GYISEDXEXE KOMITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

34 (2067) | 1937 onoi fevraalь 11 | Sen 5 myn.

Nyxed Ordzonikiidze ba Voroşiilov Staalinai neremzete avtozavoodto

Fevraaliiin 8-da xynde azyiledberiiin Aradai Komisaar nyx. **Ordzonikiidze** *ba Oborooniiin Aradai Komisaar Soveed Xolboonoi Marşaal nyxer* **Voroşiilov** *gegşed Staalinai neremzete moskvaagai avtozavoodii yzebe.*

Nyxed Ordzonikiidze ba nyxer Voroşiilov şine ceexnyydei montaaz ba barilgiin jabasatai, şine tyxieerelgenyydee şudalaza haihaniii, „ZIS" geze şine xyngen maşiinanuudii olonoor gargaxaa beledxeze baihaniii xaraza tanilsaba. Ene xydelmerinyyd tuxaigaa zavoodoi direektor nyx. Lixaaçev ba ceexiin naçaalьniguud xeleze ygebe.

Nyxed Ordzonikiidze ba nyxer Voroşiilov zavoodoi byxii ceexnyydii yzeed, zavoodoi azal xydelmeri tuxai, xydelmerişedei salin ba baira baidal tuxai maasternuud ba xydelmerişedeer jarildaa. Şine xyngen avtomoviilьnuudii gargalgiin beledxelde ba zavoodoi elektrocentraaliiin barilgiin jabasada gol anxaralaa xanduulan, xeden todorxoi zaabarinuudii ygehen baina.

Nyxed Ordzonikiidze ba Voroşiilov ene zavood deere xojor çaashaa ylyyxen baigaa. (TASS).

NYXER STAALINDA

Ulaan-Ydiin paartaktiivhaa

SSSR-te socializmiin ilaltii emxidxeze badaruulhan, aguujixe paartiii emxidxen xytelegşe, elite ilahan izmiin Konstituucii zoxioogşo şamadaa Praagiin konferenciin aldarta oin yderеer daşaramduulan, Buriaad-Mongol paartorganizaaciin moziin ba goorodoi paartaktiivai n xaluun amarşalga xyrgene.

Leeninei geniaalьn xytelberieer, erxim xairata nyxer n şiniijgee xytelberieer, trockiistnuudtai, likvidaatormenьşeviigyydtei ba ebleryylen zoxiolduulagşa-paartiiin nuudtai eselte susaltagyi temeshenei aşaar 1912 Praagiin tyyxete konferencii tataxa arga zol oldozo, bolьşeviiguud ba menьşeviigyyd xoorondoo ogtolon ıza, manai oronoi bolьşeviig organizaacanuud xolbolbolьşeviig paarti bolzo negedee hen.

Praagiin 1912 onoi tyyxete konfereencohoo naaşaxi 25 Leeninei ba erxim xairata nyxer şiniii beemeilze lhan manai paarti xyn zonoi tyyxede yzegdeegyi gijixe xysen boloo.

Alcarta temeselei ilaltiin zamşar ene xyrhenei aşa Staalinai aguujixe Konstituucada altan ygenyydeer ee.

altiimnai jixe bolxo byri manai daisanuudai xoro şaraa xaxiinь lab medenxeibdi.

ıda-Troocki tolgoitoi trockiis zirxebter buzarnuud dexi koontrrevoliuuciin tyryy otriaad boloo; manai niii daisanai garta ygexe gehen muuxaihaa byri şpioonuud, xoroloogşod, diversaantnuud, socialiis Exennai imperialiistnda xudaldaza, orondomnai kapitaliist, igguudai zasag texeriyylen baiguulxii hededeg baina.

yn tyreltenei burtag orxidhon şabxaruunuud manai azalşanai xyşe gargahan azalainь yrenyydii halgaxaar ge:e hanaxadaa, ton ynetei xairatai jyymenheemnai — haixan voezdinuudhaamnai bedeniii xaxasuulxaa baie hanaxadaa, xairata nyxer Staalin, şiniii aminda, ene agta haihan amindaşni, azalşaniii syleelxe xeregei tymuniizmiin xeregei tylee byxelieeree zoriuulagdahan şni buzar burtag habaraaraa xyrxee dalaiza jabaa geze aa sedxilnai xordozo uurlana, oi uxaanhaa zirxedhemne.

loon xaraalai xoroto trockiis şpioonuudta aradzonoi xilegnexenь xemzeeleşegyi jixe.

enьşeviig-likvidaatornuudtai, daisanai xylehenşen no bolhon trockiis-zinoovьjevtonoi hyregyydtei ba tedeenmarlagşa baruun zulgardhanuudtai eseltegyigeer, suxageer, erid xatuugaar temeseze le, paartimnai bejee byd, manai oron niutagta socializmii ilagdaxagyi badlbiixegyi xyderеer zoxioon baiguulaa.

nai respyyblikiin xereg yilede paarti zasag xojor e oroldolgojoo xanduuldagtanь bajasan urmaşahan, Konstituucaar sogoo badaruulhan bidener socialiis altanuudaigaa xamag byxii tahag halbarinuudtanь xihaa ylyygeer xyseleze, ilaltanuudaa ulam byri olod- byxezyylxebdi.

nai — Leenin-Staalinai aguujixe paarti badaratugai! nai sesen voozьь, mergen bagşa, xairata inag erxim aguujixe Staalin uta naha nahalza, ulad zonoo ulam rguulag!

Velosipeedei ajanai komaandiin raaport

SSR Xolboonoi xilii zubşaza velosipeedei ajaniii tuilagşadai komaanda nyxed **Staalin, Moolotov, Voroşiilov** ba **Jezoovto** eehedeingee amzalta tuxai raaportalba.

„1936 onoi fevraaliiin 15-da xiliin saxiuulşadai seregei togtohoor arban taban zil gyisehenei oiji temdegleze, bide xiliin saxiuulşad — Ykraiiniin dinaamiinxid SSSR-ei xilii zubşaza velosipeedeer ajanda garahan bainabdi.

Manai komaandovani bidenei urda, velosipeedei xoliin ajanai olon ulasai rekoord tuilaxa zorilgo tabihan baina.

Mynee ene zorilgo dyyrgegdee. Bide Soveed Xolboonoi baruun zaxahaa zyyn zaxiinь xyrze, zyyn zaxahaanь heergee baruun zaxiin jireed bainabdi; jabadalai 268 yder soo 30872 kilomeetr jabagdaba.

Bidener ene zamdaa eldeb olon berxeşeelnyydii dabaza garhan bainabdi. Socialiista guulaltiin amzalta ba Staalinai Konstituucii batalalga bideniii byri urmaşuulza, byri jixeer zorig tyryyldeg baigaa.

Exe oronoigoo soloto xynyydeer tere zamnai bidende durasxaal bolon xaduugdaa. Yzbekstaanai xybenei azalai oordenton, Soveed Xolboonoi Marşaal nyxer Bliyyxer, Staalinai marşruudai gerojnuud — Çkaalov, Bajdykov ba Beliakoov, Zyyn taliimnai Ulaan tugta xiliin saxiuulai seregei erelxeg zorigto seregşyyd, **Leenin goorodoi, Vlaadivostoogoi xydelmerişed, kolxooz, auul, şine barilga, urgaza baigaa goorodnudai azalşadtai bidener uulzaabdi.**

Soveed Socialiis Ykraiiniin niislelde, YSSR-ei şine Konstituucii batalxa yjede jireze tereniii xuralai delegaaduudtai xamta haişaalsaabdi. Mynee Moskvaa jireed baixadaa tuiliin jixe bajartaibdi.

Xilejee xamagaalxiin tylee ami bejee gamnangyi temesexe baihanaa paarti ba zasagta nai duulnabdi. Θ-hedeingee daişalxii poostdo revoliuucan heremzee byri deeşenь yrgexebd." — geze tedener raaport soogoo dursaba. Velosipeedei ajanai komandoor Liydmirski, politryk — lejtenaant Şyybin, ajanda xamaadagşad: axalagşa lejtenaant Radeeviç, vzvoodoi komandiir Morioov, baga komandiir Timofeejev gegşed ene raaportdaa gar tabihan baina.

Moskvaa. 1937 onoi fevraalь 6.

Dotoodo Xeregei Aradai Komisaar, gyrenei ajuulgyiji saxixa Generaalin Komisaar Nikolai Ivaanoviç Jezoov.

Finliaandiiin gadaada xeregei miniistr Leeningraadta

Leeningraad, *fevraalь* **7. Finliaandiiin gadaada xeregei miniistr nojon P. Xoolsti exenertejee Moskvaa orexo zamdaa Leeningraadta jireze buuba. Gadaada xeregei miniisterstviin poliitikan departaamentiin direektor nojon Pajuula ba miniistrei sekretaarь nojon Gaadd gegşed ydeşeze jirelsee.**

SSSR-hee Finliaandida huugaa elşe nyxer **Asmys** Leeningraad jirelsee.

Nojon **P. Xoolstiii, gadaada** xeregei **Arkomaadai negedxi** Baruun xeltesii erxilegşiin orologşo nyxer **Ilьiinski ba** Finliaandiiin Leeningraadta huugaa elşe noj n lidman gegşed xile deere oşozo ugtaba.

Leeningraadai vogzaal deere Leeningraadai Soveedoi tyryylegşii orologşo nyxer **Edelьsoon,** Leeningraadai seregei ookrugai ştaabai naçaalьnig komdiv **Fedootov** ba busad ugtaba. (TASS).

SSSR-ei TGK-iin preziidiymde

SSSR-ei TGK-iin preziidiymei fevraaliin 7-oi zasedaani deere G.I. Petroovski Xydelmeriaaşanai Ulaan Aarmiin ba soveedoi aviaaciin xeriiin erxim xynyydte nuudii bariuulaba.

Zasedaani deere nyxed lov, Çybaarь, Ryxi- bailsaba.

Staalinai neremzete n 19-dxi zavoodto, Ordziin neremzete samo- 21-dxi zavoodto, V.I. ai neremzete motooroi zavoodto ba ene zavoo- xydelmerişedte, baha, 29-dxi, samolioodoi 23-dxi zavoodnudai xydelmerişedte oordenuudii ygebe.

Preziidiymei ene zasedaani deere Ulaan Aarmiin xeden komandiirnuud, azalşadai daisanuudtai temesexe xeregte tusgaar gabijaa gargahan nyxed ba dramatyyr — uranzoxiolşo V. Vişneevski, kinorezissoor Dzigaan gegşed deede xairada xyrtebe.

Myn, Baxtiinskiin xiiliin saxiuulşadai otriaadta Ulaan Tugai oorden xaira bariuulba.

G.I. Petroovski deede xaira abhantainь daşaramduulaza ene nyxedii amarşalaad, saaşanxi xydelmerideе byri jixe amzalta oloxii xysebe. (TASS).

Soveedoi sportsmeenyyd Pariiz orobo

vaa. Moskvaahaa fevraaliin 7-do, xerugai bolzo baiosso (burta gazaraar da) xamaadaxiin Soveedoi sportsmeenyyd orobo. Eneniii Fraanciin xydelmerişedei spoortiin negedemel sojuuz emxidxehen baina. Buliza garagşad „Jymanitei" gazeedai şan abxa. Soveedoi komaandada xyngen atlioodud 9 xyn orolsoo. (TASS).

Syydte ygtebe

Ene onoi janvaarьda Bogyraajevo Gorniaackiin ryydoupravleeniin „Şaxtant aciit" treestiin 13-xi şaaxtada avaari bolzo, xynyyd gemtehen baina.

Ene xeregii myrdexiin tul da baiguulagdahan zasagai komiisiin elidxelii sonoşod, xydelmerişedii şaaxtada buulgaxag rgaxa texnikii aşigla xaz abaiii saxiangyi gemteişen axtii erxilegşe Postnjalkin A. L., şaaxtiin axalagşa inzeneer Makarenok F. V. yrgexe maşiniin maşaniistnuud Zolotaroov P. N., Zepcoov D. S. ba şaaxtiin mexaanigii orologşo Katuurg A. V. gegşedii syydte ygexe geze SSSR-ei Arkomsoveed togtoobo.

SSSR-ei prokyratuurada ene xeregei myrdelgeei bogonixon bolzoor soo dyyrgexii duradxaba.

13-dxi şaaxtii teexnikiin talaar ajuulgyi, xysed zuramtai olgoxiin tulda zasagai komiisiin duradxahan byxii xemzeenyydii darii bejelyylxii xyn- de azaxuin Arkomaadta duradxaba. (TASS).

Ulaan-Ydiin azyiledberiiin baiguulaltanuudai speciali tnarai ba staxaanovtanai exener edibxitenei zybl00n

YDEREI TEMDEGLEL

Fevraaliiin 8-ai ygleenei zasedaani deere, nyx. N. Jerbaanovai xelehen elidxelii daguulan yge xelelge yrgelzelebe Ulaan-Ydiin baiguulaltanudai inzeneer teexnikiin xydelmerilegşedei ba staxaanovtanai exenernyydei soveedoi geşyyd - zoltoi zargaltai soveed emegteinerei tyleelegşed eehedeingee xehen azal tuxai udaa daraagaaraa xelebe.

Nyx. *Akliuneenko*, Selengiin paraxoodstviin exener edibxitedei yngereg şe zun Selenge myrenei yjerleed, yjerei ajuulia priistaniiin oroz0 baixadanь, baarzahaa aşaatai xeden zuugaad toonno tymer, 32 toonno klepka gexe metiiji buulgalsahanaa, bişe bişeerş tuhalalsahanaa. xydelmerişedei bира baidalii kylьtvyren bolgoxiin tylee jixe xydelmeri jabuulalsahanaa xelebe.

B.-M. Kavbrigaadiin exener edibxitedei negen — nyxer *S. P. Firsova* hurguuliiin naha xyreegyi xyygediiji şadabaritai hainaar xymyyzyyleze baihanaa xelebe. Nyxed: *Lytoo şnikova* (Ulaan-Ydiin depoo), *Vaanşenker* (şilei zavood) *V. G. Mixaliova* —vraaç (tymer zamai barilga). *P. Z rbakoova* —buriaad, *K. N. Vladiimirova* (PVZ), *Astaafьjeva* gegşed xydelmeriiingee dyyrşelnyydtei tanilsuulan xelebe.

Ede nyxedei hyyleer: *K. A. Leev* (goorodoi soveed) *P. S. Klimovic* (mixanliit), *O. F. Ivolgina* (P. P Poosteçevei neremzete F.Z.Y.), *Ignaatьjeva* (xelxiee xoolboonoi ypravleeni), *Saveelьjeva* (maxanai kombinaad), *Jersaanova*, *Altaarova* (PVZ), *Meelnikova* (Selengiin paraxoodstvo) ba busad olon yge xelhen baina.

Ydeşiin zasedaani deere myn nyx. Jerbaanov i elidxeliiji daguulan yge xelelge yrgelzeleze, nyx *Dolgopoolova* (PVZ) ba şilei zavoodhoo: nyx. *Ydaanova* ge çed eehedeingee ziişeete azalai dyrşelnyyder tanilsuulan xelebed. Hyyeerenь arad yndehetenei aguu jixe voozdь nyxer *Staalinda* baiarai telegramma jabuulxa geze nerjemeaplodismeent sooguur batalan abba.

Tiigeed, Aradai elyyrii xamagaalxa Arkomaadai, exe bologsolii ba narai xyygedii xamagaalxa xeltesii erxilegşe nyx. *Kyyndo*; B M. Gyrenei teaatrai reziisoor oordento nyx. *Şamsaujeva*; Kavbrigaadiin axalagşa lejtenaantiin exener, oordento nyx *Zimina* ba nyxed: *Alekseejeva, Tarakanoovskaja Byriilova, Arxaarova* ba busad olon yge xelehen baina. Nyxer Jerbaanovoi elidxelii daguulan xamta 46 exener edibxiten yge xelee.

Yge xelelge dyyreze, zasagai udaridagşad nyxed *Moolotovto, Voroşilovto, Kaganoovicda, Kryypskajaada,* Zyyn Sibiiriin paartiin udaridagşa nyx. *Raazymovta*, Buriaad-Mongoloi bolьşevigguudai udaridagşa nyx. *Jerbaanov* ba Ulaan-Ydehee Moskvaa xyrter sanaar jabahan gabijaata basagadai komaandada bajarai telegraamaa nuudii jabuulxa geze togtoobo.

M. N. Jerbaanov zybleenei xydelmeriiji dygnen xelede, Oktiaabriiin revoli uciin 20-xi zilei oiji jixexen ilaltanuudaar ugtaxii şriba.

Exener edibxitenei zybleen, respyyblikiin byxii exenernyydte xandahan bişeg batalaad xydelmeriee dyyrgebe.

ZURAG DEERE: Selengiin uhan zamai paraxoodstviin exener edibxited, (zyyn talahaa) nyxed: Ja. Meelьnikova, K. Aksioonenko ba N. Sazoonova.

Nyx. VORONCOOVAAGAI YGE

(Ulaan Aarmiiin N xeheg).

Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin komandiirnuudai ba axalagşa sostaavai exenernyydei Bvxexolboonoi zybleenei bolohon yderyydte bide taznartajaa xamta nahan dotoroo bajailaagyigee bajarlahan bainabdi. Ene zybleen le arad yndehetenei aguu jixe voozdь nyxer Staalin bejeeree xamaaralsahan baina şuu. (Aplodismeent).

Ulaan Aarmiiin ali byxii xydelmeri, seregei ba poliitikan beledxelde komandiirai exenerei oroldoo tuhalalsaagyi gazar baixagyi geze manai inag Arkom, Soveed Xolboonoi negedxi marşal, aguu jixe Staalinai ynen soraatnik nyx. Voroşilov zybleen deere xelhen baina. Ulaan Aarmiiin komandiirnuudai exeneryyd eregteinertejee adalixan socialiis Exe oronoigoo xilii xamgaalaxaar bejee beledxeze bai na. Eregtei nyxereigee xeheg ba halbariinuudtaa seregei ba poliitikan beledxelii hainaar ziişeete joho r emxidxexe xeregtenь bii şadalaaraa tuhalalsaxiiji oroldodogbi.

Manai xeheghee Byxexolboonoi zybleende xojor xyn oşohon baina. Edenei negeeniiнь bi geeşe xab. Ene bolbol manai xehegte exener edibxitenei xydelmeri tiimeş muu bişe baihaniii xaruulna. (Aplodismeent).

Oboroniin xydelmeri şangaxanaar jabuuldagbdi. Komandiirnuudai ba axalagşa sostaavoi exenernyydei dundahaa 58 xynyydii hurgaza zaptasii sestraanuud bolgoobdi. „Voroşiloviin mergen buudagşiin temdegyyd" olonsog exener edibxitedeimnei ybsyynde xaragdaxa. (Aplodismeent)

Bi Jenei dunda, buularaadaa sagaalsiin xarijı al naiagyi — 80-ai 80 ocki tadadag, Ulaan Aarmiiin komandiirnuudai ba axalagşa sostaavai exenernyydei mergeneer huudaxa myrii seende Byxexolboonoi tyryyşiin huuri ezelhen xynyydş bii.

Jerbaanov: xen geeşeb?

Voroncoova: L jt naant nyxer Kaaskiin exener.

Yngeregşe zilde kazaarma, stoloovo, ulaan bulanguudai dotorxii ariuun seber, kylь tyyren bolgoxiin xygelmeri xedeg hemdi; myneee xadaa, bide ulaan seregşyyd lei dunda xeeredee xeleg, uranzoxioolnuudii unşaza ygedeg, ted nei dunda niite hurdalai beledxel emxidxedeg boloobdi.

Bi bol Ulaan Aarmiiin komandiirnuudai ba poliitikan xydelmerilegşeei exener nyxedei Byxexolboonoi zybleende xamaadalsahan bainab. Ene zybleen bol minii dotor nahan sogoo martaşagyi bajarai zybleen myn. Paarti ba zasagai udaridagşadtai, arai yndehetenei aguu jixe voozdь nyx. Staalintai uulzahanaa nahandaa martaxagyib. (Nerjeme aplodismeent).

Ene zybleen bideniii byri xysetei bolgoo, manai urda zogeer yi jixe xydelneri baihaniii mede, bvxii xysee negedxen xydelmerilexe johotoind

Staalinai Konstituuca bilende — sayeed exenernyydte bagsaalaş gvi aguujixe erxe olgoo. Manai baidal yder jirexe byri xyxiyy seng leg bolzo baina şuu.

— Tanii, bide soveed emegteinerte olgohoo aguujixe erxiiji şandanь xvrter edlexe jadaxabdi. Bidende zargaltai baidal olgohon iltai zaxa xizaargvi jixe bajar xyrgendbdi geze agıu jixe inag Staalind sexe xeelxe johotoibdi. (Aplodismeent).

Arad yndehetenei aguu jixe inag voozdь nyxer Staalin mandatugai! (aplodismeent).

Nyx. Koçetkoovaaga

(PVZ-gei exener edibxitedei soveedoi tyr şiin orologşo)

Nyked aa! Delexei deerexi teinerei negen—jixe zoltoi Soveed oronoi emegteinerh şiingee bajarai ygii, Exe oronoi zargalai haixan tylee yn n zyrxee, şuha beilen oahinai Soveedoi K zoxio n baiguulhan arad yaguu jixe inag voozdь Staal zorluulaa xeleje. (*Nerjeme meent*).

Xvşer xynde, xara xii m şanai baidal, azalşaa emegte xegyi baidal bilende xezeeş xagyi. Xaanta zasagai yjed emegteiner bişenhee le vlyy luulhan, şunaxai kapitaliis mylzyylhen, erxegyi bai ala tu berxii b jeeree yzeh n

Manai Exe oroniii naima han revoliuuca la esergyy ti raleelin ceentrel" buzar şabxa uunuud balşi sa bari letaariiin syvdhee xatuu xeь Manai zolto baidalii xorloxi jimaiş alsanuud amidii vle bide medyvlnebdi (*Aplodi*

Nyxe l aa! Scialis soveec Mongol orondo xydelmeril xubi bidende PVZ-xi inzer kiin xvd imerişedei ba stax exenernyydte xyitee bai Ydiin partitai ba paartigy guudai edibxi oroldolgoor gigaant—paravooz vagoon xe iexen z l soo bytehen gigaantiin xazuuda socialii rod baiguula daa. Tiigeed baigaa zavood ba gc troockiton i şa ra, bandiid nev ba tereenei xaibanuud raa xyrgehe ba ba geze jixeer uurlan, tanda medery

Inzeneer-teexnikiin xyde dei ba staxaanovtanai ex ner hee, bideuei eregteiner troockitoni şaara şabxaruu nevoi xeregi myrdelgii soo dyyrgeze, aguu jix Konstituua ada şegdehen tanuudta xoroto qaraa xyr nai xydelmeride haad uşar ner edi xiteu baga bişeer nь soxom.

Duuuu zyilnyydnii gexe roltomnai xud ilaanai az emidix glehen, jadaxa laa da d dlaa emxidxegdeegyi n udii usidxaxa xeregte go rod soveedio naidan

Ygiingee dy rg ltede, B goloi bolьşeviig udai xy m. M N Jerbaanovta m m ai exenernyyd urar i he i -arad yndehtete ie agu db nvxer Staalin ti po tre nebi li *Ulaan nerjem meent. Zybleende huul oi exener delegaad sa zarzi, arai hiixi ia ir teehe i nyxer Staalinai toc. M. N. Jerbaanovta*

Nyx. M. M. Pandaalovaagai yge

(B.M. Kavbrigaada)

Nyxed aa! Buriaad—Mongoloi kavbrigaadiin komandiirnuudai ba poliitika bolbosorloi xydelmerilegşedei exenernyydei nerehee emegtei -edibxitei goorodoi zybleende xaluun bajarii xyrgeneb. (Aplodismeent).

Manai soveed emegteiner mete zoltoi zargaltai aza tyren huudag negeş exener socialiis ononhoo bişetei delxeideere xaanaş baixagyi (Aplodismeent). Manai oronoi emegteiner duratai xydelmeridee xydelxe, duratai hurguulidaa huraxa dyyren erxetei şuu. Bişe jamar gyrende iime baidaltai iime erxetei emegteiner baixaiji xaraa duulaa hamta? baixagyi!

Bi bolbol anxan yseg bişeg medexegyi kulaag nojodoi barlag bolzo, zobozo tuli a jabaa hem. Tiigeed Moskvaa oşoxob, paarti ba zasagai udaridagşadtai, arad yndehetenei aguujixe voozdь nyxer Staalintai niuuraaraa uulzaxab, xelexiinь şixeeree sonosxob geze uxaandaaş oruulaagyi jabaab. (Aplodismeent).

Bi jyyş medexegyi, yseg bişegş medexegyi 1930 on boltor jabahan a Aseg bişeg medexe bolzo, Exe oronoigoo poliitikan baidalii mededeg bolzo exilee hem. Paarti ba Soveed zasag namda ynen bodoto zarg lta baidal olgozo, namaigi zonoi dunda oruulaa hen.

Soveed emegteineree xymyyzel bolbosorolooroo xem eeleşegyi deeşelheniinь bi Byxexolboonoi zybleen deere medeeb. Emegtei li odçoguudii, lejtenaant, axal gşa lejtenaantanarii ba majoornuudii xarabab. Tede eregteinerhee dutuugyigeer xydelmerildeg baiba.

Emegtei bidenei baidalii haizaruulxiin tylee manai paarti bi aguu jixe inag voozdь Staalinmnai yder byxende oroldodog baina. Aguu jixe Staalin bagşiin oroldlogo ba aşa tuhaar bide eregteinertejee teb tegşexen—xydelmerilxe, amaraxa, hurguulida huraxa — erxetei boloobdi.

Exe oronoigoo oboroonoiin xysiiji, Ulaan - Aarmiiin daişalxa xysiiji byri deeşelyylxiin tylee byri erşemteigeer, byri hainaar xydelmerilexii urinab.

Zoltoi zargaltai soveed emegteiner mandatugai!

Paartiiin Leenin - Staalinai yndehenei poliitika mandatugai!

Nyx. Şyybiin yge

(Ulaan-Ydiin mixanai kombinaad)

Nyx. M. N. Jerbaanovoi xelehen gyn jixe udxatai elidxelhee jixe jyyme duulaza ba medeze abhab. Ene elidxel miniii jabuulxa xydelmeride jixe tuhatai hurgaal zaabari bol o ygebe.

Soveed aradai zoltoi zargaltai baidalai Konstituuca—Staalinai konstituuciin gyn jixe udxa şanarii ba tereenhee ulamzalan garahan manai zorilgonuudii odooş hainaar oilgobob

Manai exener edibxitedei kolektiiv jyynhee exilze xydelnerileeh m be gexede, janvaariiin 7 - da 60 xyygedei sengexe naadaxa seserlig neegee hem di; şine zilei garxada şinegte joolko tyxieere hurguuliiin naha xyreegyi 150 xyygedei naadxaahandi; myn şine neegdehen hurguuliiin şabinarai naa daxii baha nege şinegte joolko tyxiee ree hemdi. Ene hurguuli bolbol soveed xyygedei hurza xanaşagyi haixan baixysed xeregseltei hurguuli jyn. Bide eehedeingee xyseer hurguuliiingaa xyygedii sailuuldag bolgoobdi. Uran ojodoloi hurguuli neeze, tereendee inzeneer - teexnikiin xydelmerişedei ba staxaanovtanai exenernyydii olonoor xanduulan hurgaza exileebdi Manai exener edibxited eelzeegeer stoloovonuudai ariuun seber baida jyydehen ediee xooloi şan şalgadag bi poovornuudta tu jyn.

Dekaabrь harada biden dei jaasliiin ger gargaza yg hen jyn. tiigeed mynee yg bolooguudi. Eneenhee gada byxii xydelmerinyyd manai olon ba manai dunda exener jixe yseen jyn.

Manai Arkom nyx. Mik ee xoloi azyiledberiiin byxi laltanuulai inzeneer - teexni merişedte, staxaanovtanda edibxitedte xanda a. socialii byri yrgeneer exilexii uri Ene uriaagaarn yndeheer m binaad Irkyytskiin miaxai naadtai myriişeegei xelsee Exener edibxiten bides edibxitei xanaaralsahand ujalganuudaa dyyrgexiin ty tei temesxebdi (Aplodismeent).

Tyryy zergiin Buriaad respyyblikiin baha negen telberilegşe nyx. Jerbaanov gai! (Aplodismeent).

...xerei amidiin şignyyrii olxo arga

...azalii zybeer xygzyylxe ...ai malaa zybeer edi-e-..., xaruuhalaxa xeregtei. ...xe noormiing o ylyy du-...olhonhoo malai şimenь ...jixe bolxo, xotonьş muu-...jym.

..., maişed xylehejee gy ...alba ydere malai gansal ...olgoinь otonhoo bişe ma-... şignyyreinь jixe bolh -...ar ala saza abna.

...ehee, malai amidiin şig-... zybeer olxo argii ...ze, malaigaa amidiin şig-nyyree noormoor edieelyylxe johotoi.

Malai amidiin şignyyrii şig-nezeş olxodo bolno, bejiinь san-timeetreer xemzeedş olzo bol-xo.

Malai bejii xemzeze olxo ar-ganuud olon bai lag. Ende xil-barşag gegdehen Tryxaancv-skiin Leemyyşei arga abza xaraulxada iime baina:

Yxereigei mundaagai (heerei) oroihoo oxor hyylei uzuur xyr-ter utiinь xemzeed, xojordxoo xemzexed enn exi mundaa dee gyyre seeziinь byheleze bydyy-niinь xemzexe.

Iigeze xojor gazar santi-meetreer xemzeze olgohonoi-goo hyylde, utaaşanь xemzeze olhon toogoo, bydyyniiin xem-zehen toogooroo aribadxaxa. Ene garhan toogoo 2 daxin aribadxaad, baha tere şine toogoo 100-da xubaaxa jym.

Zişeelxede: utaaşaa 96 santi-meetr, bydyyniinь 156 santi-meetr bejetei yxer baigaa hanь, iigeze gargaxa: 96 × 156 = 15168; saaşanь 15168 × 2 = 30336, hyyl denь 30336 : 100 = 303 kilo-graam amidiin şignyyrtei yxer geze tuxailza bolno.

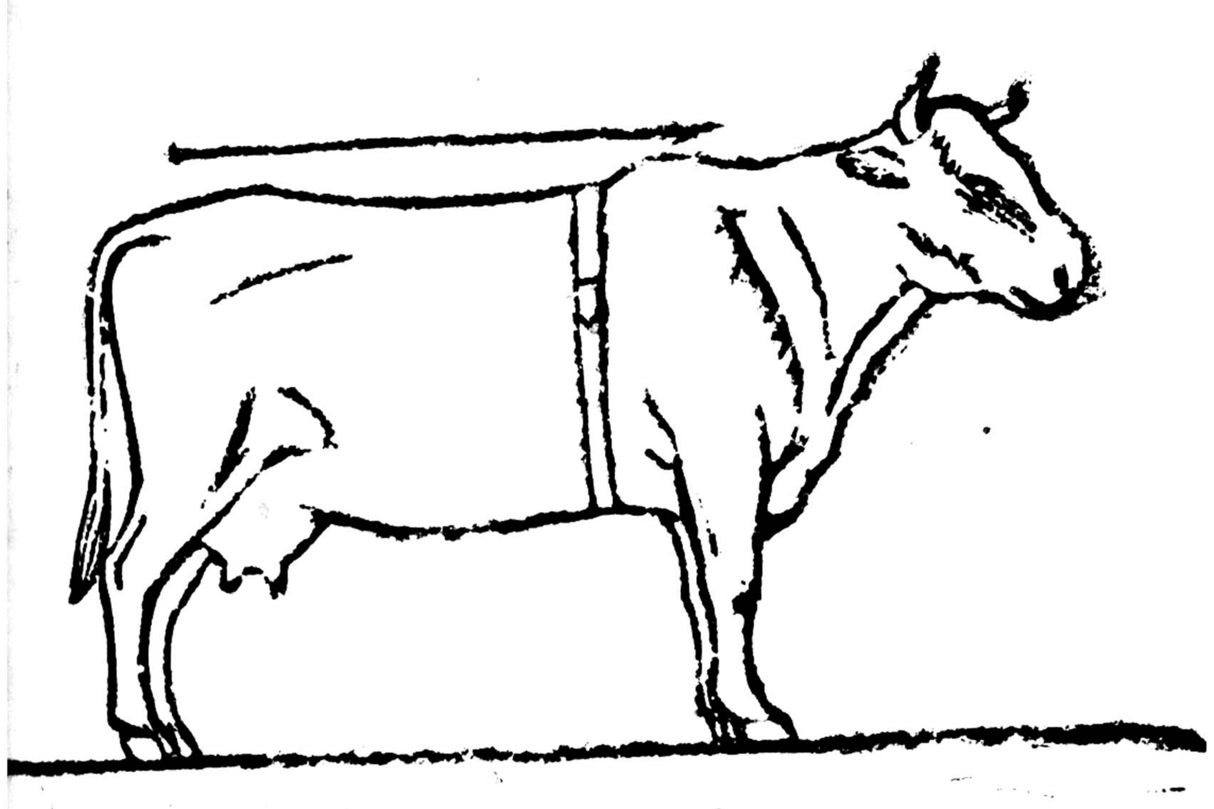

Malaigaa amidiin şignyyrej baga jixe bolzo baihan ii xem-zexede olon xyn xereggyi. Bri-gadiiranь gy aii ondooş haa nege le xyn xemzeze baixa.

Negel xyn xemzeze baigaa haa, nege jauziin ynen şignyy-renь oldoxo.

Iimeer xemzeze malai ami-diin şignyyrii olxo geeşe jixe xariuusalgatai xereg geeşe. Sovxooz ba kolxoozoi feerme byxen malai şignyyrtei bai-gaa haa ton hain.

N. Badmacereenova.

Pyyşkinei oi gadaada gyrenyydte

Riin, *fevraalь.* **8.** (TASS). Itaaliin arad, It ali zonoi dunda orosoi literatuura jahala honirxogdodog baina. Xeden erdemted orosoi literatuurii şudalxa jabadalii ami nahanaigaa zorilgo bolgoxo tabihan baibaş, Itaalida Pyyşkinei nahanhaa nygşeheer zuun zil gyisehenei oiji yngergexe komiteed baiguulagdaagyi.

Tiigebeş, orosoi aguu jixe poeedoi nahanhaa nygşehenei oi Itaalida medegdengyi yngerexe ygei baina. Zarьma niuurnuudai yysxeleer Pyyşkinde zoriuulagdahan xeden nomuud gargagdaxa ba Pyyşkinei xeden zoxioolnuud orşuulagdaxa baina. Riimei Zyyn Evroopiin instityydte ba Padyanski yniversiteedte, tende slaviaanai filosoofiiin kafeedrnuudai bii tula Pyyşkinde zoriuulahan suglaanuud bolxo baina.

Çeexoslovaak

* *

Praaga, *fevraalь* 7. (TASS). Çeexoslovaakiiin olonxi gazeeduud ene ydereingee dugaarnuudta Pyyşkinei nygşehenei 100 zilei oido zoriuulahan literatuuran xuudahanuudii gargahan baina Eneen soonь Pyyşkinei zoxioolnuudai byxe delxein literatuurada ba ilangajaa Çeexoslovaakiiin literatuurada jixe udxa şanartai baihaniii temdeglehen baina.

Fraanca

* *

Pariiz *fevravlь* 7. (TASS). Fraanciin „Reviu me littoratiur kompare" geze literatuuran zurnaal Pyyşkinei nygşeheer zuun zil bolhonoi oido zoriuulahan tusxai noomir gargaba. Ene noomir soonь Pyyşkinei zoxiool ba Pyyşkinei eereinь tuşaa, ilangajaa Pyyşkinei francyzai literatuurada jamaraar xandadag baihan tuşaa bişehen zyilnyyd tunxaglagdahan baina.

ZAKAVKAAZAI BA GRYYZIIIN BOLЬŞEVIIG ORGANI[...] CANUUDAI TYYXII XARUULHAN VIISTAVKA TBILI[...] NEEGDEBE

„Zakavxaazai ba Gryyziiin bolьşeviig organizaacanuudai tyxede xamaadaxa" materiaalnuudai ba d kymeentnuudai yrgelziin viistavka revoliuuciin myzein baişan soo fevraaliiin 6-da neegdee. Fne viistavkiin eksponaaduud BK(b) Paartiiin dergedxi Maarks-Engelьs-Leeninei instityydei Tbiliiissiin filiaalaar sugluulagdahan baina.

Zakavkaazai ba Gryyziin bolьşeviig organizaacanuudai anxa garhan ba temesehen zamii, revoliuucan xydeleenei tyyxii xaruulhan sxeemenyyd naiman jixe zaalii ezelene. Nyxer Staalinai emxidxehen ba xytelberilehen tyryyşiin mark iis kryzooguudai xydelmerii xaruulhan xeden olon fotograafinuud, paartiiin xojordxi xuralai yjede garhan niuusa gazeeduud olon.

1904-1907 onuud. Zakavkaazai bolьşeviiguudai voevdь ba xytelberilegşe nyxer Staalinai yyge byxii bolьşeviig xeblellehen ba menşeviiguudtei, nyydii tereenei xytelberi baina Tereenhee gadana, nyxer Staalinai bişehen broşiuurnuud ba statьjaanuud olon bii. Revoliuucan xydeleenei şine deb ehen vilnyydii Tbilisii, Bakuu, Batuumi ba Gryyzi, Zakavkaazai busa gooroduudai bolьşeviig organizaacanuudai xydelmeri tuxai materiaalnuud ar xaruulhan baina.

socia l-fideratiis nuudai, social-demokraaduudtai ba daşnaaguudtai h e n temeselei dokymentnuud ba foto zuraguud deere todo xaruulhan

Oktiaabriiin agu[...] cialiis revoliuucada [...] zide proletaariiin dik[...] tylee temeselde zo[...] zaal dotor: şaaxmorsk[...] dalga tuxai nyxer [...] bişehen zyil, bolьşevi[...] nyyd, Tbiliisidexi [...] roovskiin saad soo [...] guudai miitingii bu[...] raaxa yjede hete soor[...] şahan tug bii. Gadana, kiin yjeezdede, Megre[...] xaazida, Gyriiide, [...] bolhon vosstaaninuud[...] dagşacai zuraguud b[...] meentnuud olon bii. [...] veed Gryyziiin revk[...] ryyşiin dekreedyyd b[...] zuud bii

Soveed Socialiis [...] xygzen badaraahanii [...] olon toonoi materiaal[...] gaixamşag viistakii [...]

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Dainai froot deere

Pariiz, *fevraalь 8.* (TASS). Madriidai arşalaxa komiteedoi ysegelder ydeşe 21 çaas 30 minyytede tunxaglahan medeesel soo xelexenь, tybei froontdo urda urdahaa baga zerge buudaldaan bolno. Zasagai seregyyd hajaxan ezelhen poziicoo bexizyylze baina. Madriidai froontdo xubilalta boloogyi.

* *

Pariiz, *fevraalь* 7. (TASS). Valeensihaa medeesexenь, zasagai seregyyd Kordoovo goorodhoo zyygeer baihan Lopioor huuriiniii ataakalaza baina Kordoovohoo zyyn xoiguur baihan Montoro rajoondo Gvadalzaar myrenei xyyrgiin tylee jixe ysed ba xursa temesel bolzo baina. Posablaanko rajoondo respyybliikiinxin jamarş zyrilte yzengyi xadii duban danıiza jabana. Edener strateegiiin pyynktnyydii ezeleze, Kordoovohoo 15 kilomeetrta baihan Gvadalkviviir myrenei Alkolea xyyrgii buudaza baina. Ene xyyrge deegyyr Kordoovii, respyybliikiinxidei byheleed baihan zyyn xoito rajoonoi M ntoro, Viilь delь Pio, Pyrkyyn ba Lopioor huuriinuudii xolbohon xaragii garna.

* *

Pariiz, *fevraalь* 7. (TASS). Yimyyleeşedei „Kanariaas" ba „Alьmiraante serveera" geze krejsernyyd Malaagiin erji şadarai xargiiji boombodohon zandaa. Ygleegyyr ertehee exilze yimyyleeşedei syydnenyyd Malaagahaa zyygeer baihan Motriiь rajoonoi erjii edebxiteigeer buudaza xargii zamii handargaa.

Malaagahaa zyyn xoiguur baihan Ventaas de Safari rajoondo jixe ysed baildaan bolzo baina.

Gavaasai, Madriidai korrespondentiin medeeseh nei johoor, Malaagiin froontdo yimyyleeşed nelieed uragşaa dabxiba geze yimyyleeşedei komaandovaniiin medee taraahaniinь yndehegyi yge geze Ispaaniiin zasagai tuşaaltad medyylne gene. Tiixedee, respyybliikiin dryziinrigyyd Malaagiin froontdo yimyyleeşedtei jixe şangaar zyriseldeze, Sijeerra de Mixaas rajoondo ezen zandaa ydee geze medyylhen baina.

Aranxyeeshaa abtahan medeegei johoor, Grenaado ba Kordooviin rajoonuudta zasagai seregyyd uragşaa dabxihan zandaa gene.

„Ybegen zibzeenei" geze yligerii honirxozo unşana

Buriaad-Jingyydei xysed bişe dunda hurguuliiin dergede kuralsadag jixe nahatanai hurguuliiin huragşadai nege ydeşiin xeşeelde „Ybegen Zibzeenei" geze yliger unşaxada jixeer honirxobo. Baha ene hurguuliiin dergedxe literatuuriin kryzoogoi nege xeşeelde ene yliger unşaxada, huragşad baha jixeer honirxozo, gertee xarixadaa nege nege yliger zonhoo bişeze jirexebdi gebe

Booxonoi aimagta buriaad xelen deere garhan nomuudii iigeze honirxozo ba xadanь, Burkniigehee negeş nom elьgee deggyi baina. Gadana, „Bata zam" geze zurnaalai 2-dxi noomeriinь jireedyi.

Batiin

Katoogtoi bolbo

Booxon. Buriaad-Jingyydei xysed bişe dunda hurguuliin huragşad fizkyltyyriin hurgagşa nyx. Ybegyynovei xytelberieer hurguuliiingaa gazaaxi talamai deere katoog xeze, ene xeşeeldee Pyyşkinei nygşeheer 100 zil bolhonoi oin neremzete katoog bolgon gojo haixanaar şimeed, ydehee xoino holzorzo naadadag boloo.

Bişe hurguuliinuud eneen şin gieer katoog emxidxee haanı hain belei.

Batiin.

Klyybei xydelmerii hergeexe

Xiaagta. Şyxiin zavoodoi xydelm rişedii amaraltiingaa sagii kylьtyyrneer yngergexe gazaranь—zavoodoi klyyb baigaa. Tiigeed nyneo yj de tene klyybtenь jamarş xydelmeri jabuulagganagyi, xaiin yni udaanai suurgatai baidag jym. Klyybeinь erxilegşe nyx. Jakuutov jyyş xeregyi.

Kylьtyyrne xydelmeriin ygei ba sengexe, zugaalxa gazagyi deerehee zavoodoi zaluuşuud arxi uuna.

Klyybtenь nege biliaard tii aad. tereegeer xydelmer şen zaluuşuudii naaduulangyi. klyybii erxilegş, bibliooteekii erxilegşe ba stooroz gurban ezerxeed eehedee naadadag jym. Klyybte jan arş xydelmeri jabuuldag ygei baihaniii zavoodoi ypravleni ba paartiiin komiteed medeze baigaad, xubilalta garamaar xemzee abadaggyinь gaixaltai.

Dor. Z.ig

Asuudalnuudta xariuu

Koperaac da pain tylegdexee bol o d ba xad nь urdanь oruulhan pain myngen busaxa y? Busaagdaxagyi baigaa haa oruulhan pain myngen jamar xereglelde zoriuulagdaxa bainab? Baihan gazarhaa ondoo teeşe oşoxodoo tere gazartaa koperaacada xamzaxa xereg baina gy?

-gehen asuudalnuud xydeehee orebo. Eneende xariuu yxede iime baina.

1). Tylegdehen pain myngen ezedtenь busaagdaxagyi.

2). Urdanь oruulhan pain myngen koperaacadaa yleze, tere myngenein ed tavaar i elbgeer beledxeze, xere legşedei eriltii haadgyi xangaxa ba xudaldaanai magaziinuudii haizaruulxiin tulda zoriuulagdaxa hotoi.

3). Ondoo rajoondo oşoxohaa tere xamzahan gazaraigaa toonyridxelbe garza, halaza oşohonoi spraavka abza, tere oşohon gazartnь xedii pa tai baihan tere myngeniinь tusxaita koperaacadanь elgeexe.

Redaakca.

Likpyynktiin xydelmeri tuxai yşee nege da[...]

Ulaan-Onoi aimag yseg bişeg mee exegyiji usadxaxa xydelmerii hainaar tabiza şadaagyi. Aimagai gegeerel tahagai medee geer yseg bişeg ogto medexegyi 795 xyn bii aad, 100 proceent hurguulinuudta xabaadul gdahan ne reed bolboş, bodoto deere tiime bişe, olonxi kolxoozuudaaranь neieed olon xynyyd hualsanagyi. Tahtaan in somonoi „Paartiiin XVII xural" kolxoozdo 43 xynei hurxin orondo, oroidoo 11 xyn hurna. Ene somonoi Jeraanovai lei. kolxoozdo 34 xynei oroid -17 xyn huralsana. Myn, ene kolxoozoi ysеg bişeg baga medexe 60 xyn hualsaxa aad, oroidoo 28 xyn huina.

Ene somoni ji izbaaç nyxer Zabai C. geşiin zyghee somonoi soveedoi tyryylegşede ba „Paartiiin XXII xural" kolxoozoi tyryylegş nyxer Şaggaroondo xudaldaai, tedener anxaraldaa abadaggyi.

Yligerlexede, „Paartiiin XVII xural" kolxoozoi tyryylegşe Şagdaroon likpyynktyydee ger bairaar xangadaggyi. Kolxoozoigoo ceentrte nege ulaan bulantai aad, tereendee nege ailii oruulaba. Enenь bagadaad, Sagdaroon gegşe bol, izbaaç Zabai gegşiin „iime taaramzagyi jabadalaa zogsooxo, yseg bişeg medexegyiji usadxaxa ba kylьtyyri nelde onso anxaral[...] siit" —gexedenь, „şir[...] bişe, şamaiji ene xydel[...] gargaxada baiagtai [...] xariuusahan baina.

Myn Zydxeliiin som[...] rovoi ner. kolxoozoi X[...] geze xyytorte baihan[...] haja boltor hurdaggy[...] Zygiee, ene Zydxeliii[...] kylьtyyriin t laar urda[...] somon geze tooli gdod[...]

Yşee nege faakt a[...] bel-Şandaliiin somono[...] şiilovoi ner. kolxoz [...] goo ceeritteş likp[...] xydelmeriii hainaar t[...] daagyi. Izbaaç nyx. [...] gegşenь likpyynkten[...] xydelmerii emxidxiin[...] do, Agiin aimag 10 g[...] nogoor aişalxaxa gex[...] sag yngerg hen baix[...] Jyre byxi deeren[...] gargaxada, aimagai [...] ceuud, ilangajaa aim[...] geerel tahaghaa ex[...] monoi soveed, kolxo[...] vleninuud bolon myn[...] delmeriii sexe emxid[...] xai xynyyd xyrteree, [...] udxa şanartai xerege[...] xelde xam orozo gsda[...] xeregii eeree bytexe[...] naidaza orxioo geze s[...] xeer baina.

S. B[...]

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo D. A[...]

Menee yder

Kinoo „PROGRESS"

Na ootdex

Kinoo „ERDEM[...]"

Dybroovsk[...]

MYNØØDER

CROS DRAAMIIN GYRENEI TEA[...]

PREMЬJEERA O. BALЬZ[...]

CVETOOÇNIC[...]

3 yiletei, 5 yzegdeltei pьjeesa Resp. gabijaata art. A. Je[...] NOVOI xy telberieer tabigdaxa.

Zyzegei e ilxenь 8 çaashaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç. yde[...] 9 ç. boltor

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde. Ceentrosojuuziin 19. Redaakciin telefoonuud: xariuusalgata redaaktorai — 3-44, xariuusalgata sekretaarai — 3-23, xyde[...] xeltesei — 7-55, azayiledberiiin xeltesei — 5-07.

Noomir gargagşa C NIMIIN Verstaalagşa C. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi Ypolglavliit 152.